

MAGYAR LAPON

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának

PEST

X. évfolyam, 62 (2623) sz. Hétfő

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 március 17.

Angol csapatok partraszállása új helyzetet teremtett Németország és Görögország viszonyában

Törökország állásfoglalása még mindig tisztázatlan. — Véres harcok dülnek az albániai hadszíntéren

Ausztráliai csapatok és német páncélos különítmények ütköztek meg Tripoliszban

Az Esti Újság írja: Belgrádi jelentés szerint Görögországban angol csapatok szálltak partra. Az angolok harckocsikkal és más gépesített harcserzőkkel érkeztek.

Belgrádból jelentik: (Bud. Tud.) A jugoszláv sajtó élénken foglalkozik a görögországi helyzettel. A lapok közlése szerint a Görögországba érkezett újabb angol csapatállományok újabb mozzanatot jelentenek a görög hadihelyzetben.

A *Politika* berlini tudósítója szerint illetékes német körökben eddig mindig hangoztatták, hogy Német- és Görögország helyzetében semmi változás nincs.

Most azonban újabb esemény történt és pedig az angol csapatoknak görög területen való partraszállása.

Még nem lehet tudni, hogy milyen számú csapatokat tettek partra és hogy elég erősek-e arra, hogy befolyást gyakoroljanak a görögországi hadihelyzetre. Illetékes német helyen ezzel kapcsolatban kijelentették, hogy vannak már értesülések az angol partraszállásról.

A görögországi helyzettel kapcsolatban nagy érdeklődéssel fordulnak Törökország felé. Azokat a híreket, amelyek szerint egy török megbízott útban van Berlinbe a török köztársasági elnök levelével, még nem erősítették meg.

Saydam miniszterelnök és Szaradzsoğlu külügyminiszter múlt hétre bejelentett nyilatkozata elmaradt anélkül, hogy megfelelően megokolták volna.

Eddig még nem alkalmazott, korszerű fegyverekkel harcolnak az olaszok Albániában. — Újabb korosztályok tartalékosait hívta be a görög kormány.

Belgrádból jelentik (Bud. Tud.) Az albán-görög harctérről nagyobb hadműveletekről érkeznek hírek. A Politika jelentése szerint nagyszabású olasz támadás indult. A harcok rendkívül véresek és elkeseredettek.

A *Mai Nap* belgrádi értesülése szerint az Albániában megindult nagy olasz támadást továbbra is összefüggésbe hozzák azokkal a jelentésekkel, amelyek szerint *Mussolini* a múlt héten a harctéren tartózkodott. Hír szerint a Duce már hazautazott Rómába.

A jugoszláv *Vreme* athéni jelentése szerint az albániai görög arcvonalon annyira fokozódott a tevékenység, hogy

hatalmas olasz támadás megindulásával lehet számolni az arcvonal középső szakaszától a Skumba folyóig. Az olaszok eddig még nem alkalmazott korszerű fegyvereket használnak.

Ugyanazok a *Vreme* szaloniki jelentése szerint a görög kormány behívta az 1930—1937-es évfolyamok valamennyi tartalékosát, akik a légi fegyvernemhez tartoznak. Csupán a négy és ötgyermekes családapákat és a Lassa környékieket mentesítik a bevonulástól. Utóbbiakat a katasztrofális földrengésre való tekintettel. Ezeknek májusban kell bevonulniuk. Az 1940—41-es évfolyamot is behívják. Ezenkívül több fegyvernem tartalékosait is behívták az idősebb évfolyamokból.

Ankarába érkezett a szófiai angol követ.

Ankarából jelentik (Reuter): Randall, Anglia volt szófiai követe vasárnap Ankarába érkezett.

Istanbulból jelentik (Mai Nap): A török hadsereg ejtőernyős gyakorlatokat végzett, de azokat nem tudatták a lakossággal. Istanbul közelében az egyik falu határában negyven ejtőernyős katona szállott le. A földművelők kaszákat és kapát ragadták. Csak az idejében felépő török katonaság tudta lecsendesíteni a felzúgott törököket.

Tripoliszban megélnék a harcok.

A Pesti jelenti: Belgrádi jelentés szerint Tripoliszban az elmúlt hét végén megélnék a haditevékenységek. Szombat és vasárnap élénk harcok voltak az ausztráliai csapatok és a német páncélos különítmények között.

Az olasz véderőfőparancsnokság jelentése szerint Kelet-Afrikában Keren szakaszán is újból fellángoltak a harcok. Az ellenség szünet nélküli tama-

dásait az olaszok mindenütt visszaverték.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint német harcrepülőek a hétfőre virradó éjjel megtámadták Bristol és Avenmucht. Megfigyelések szerint mindkét városban több tűz keletkezett hadászati és a lakosság elátása szempontjából fontos épületeken. Vasárnap felfegyverzett német repülőek hajókat támadtak meg az Atlanti óceánon. Két, összesen négyezer tonnátalmi kereskedelmi hajót bombatalálattal elsüllyesztettek.

Újabb súlyos csapást szenvedett Anglia Földközi tengeri ereje.

Berlinből jelenti: (NTI) Német torpedórepülőgépek vasárnap délután Kréta sziget környékén mintegy 40 kilométerre a szigettől kettő csatahajóból és hat cirkálóból álló ellenséges hajórajt pillantott meg. Bár az ellenség hevesen tüzelt, azonnal megtámadták a két csatahajót. A repülőek biztos helyzetből kivetett torpedó a két csatahajót telibe találták. A robbanás után mindkét rajót füst borította el. A német repülőek az ellenség földközi-tengeri erejére mért újabb súlyos csapás után sértetlenül visszatértek.

Német partraszállásra készíti elő a lakosságot az angol rádió és sajtó

Kezdeményezésre készülnek a demokrata hatalmak? — Újabb bonyodalmak fenyegetik Amerika termelési folyamatát

Amszterdamból jelentik: (NTI) Az angol rádió vasárnap este beolvasta az angol kormány által kidolgozott 14 kérdést és a rá adott válaszokat arról, hogy miként viselkedjék a polgári lakosság az esetben, ha a németek benyomulnának Angliába.

Hasonlóképpen a vasárnapi angol sajtó is — mint a *Mai Nap* jelenti — utasításokat és figyelmeztetéseket közöl, mely szerint német partraszállás esetén csak azokban az országrészekben szólnak meg a veszélyt jelző harangok, ahol harcok folynak. Külön utasításban oktatják ki a lakosságot a hamisított parancsok felismerésére. A rádióállomások zavartalan működésére is van utasítás.

A kormány ismételtan bandaharcra szólítja fel az angol lakosságot, utasítást adva, hogy mindenkinek védelmeznie kell a házat és családját.

Egyre súlyosabbá válik Anglia élelmiszerellátási válsága.

Istanbulból jelentik: Török vélemény szerint Roosevelt beszéde arra mutat, hogy a demokrata hatalmak kezdeményezni fognak. Japán háborúba való lépése esetleg megakadályozhatná az amerikai hadianyagnak Angliába küldését. Valószínű, hogy Macnoka berlini és római tárgyalásai során ki fognak térni a japán hadhaladására is.

Newyorkból jelentik: (NTI) David Anderson, a Newyork Times londoni tudósítójának jelentése szerint Angliának a komoly élelmiszerellátási válság megszűnésébe vetett reményeége éppolyan feltartóztatlan iramban csökken, mint amilyen mértékben csökken szállítóhajóinak száma. Az angol lakosság aggodalma egyre nő és egyre ijesztebbben merül fel az a kérdés, hogy vajon tényleg nem tudja-e az angol kormány, hogy minek néz elébe, vagy pedig napról-napra igyekszik megnyugtani a közvéleményt bizakodó hangú nyilatkozataival.

Tudósításunk folytatása a 2. és 3. oldalon

Megalakult a Székely Hadosztály nagyváradai főszéki- nek vezetősége

Dr Paál Árpád orsz. gyűl. képviselőt választották meg elnöknek

Budapestről jelentik: Az Országos Főszék kijelölése alapján megalakult a Székely Hadosztály nagyváradai Főszéki-
nek ideiglenes vezetősége, amely a következő:

Elnök: dr Paál Árpád országgyűlési képviselő, társelnökök: R. dr Berde Mária iróné dr Czeglédy Miklós kir. közjegyző, Kozma Lajos nyug ezredes, dr Szotyori Nagy Dezső m. kir. pénzügyigazgató, Szabó János felsőházi tag. Ügyvezető alelnök: Lőrinczy Mózes felsőkereskedelmi iskolai tanár Főtájtár: dr Gergely Ferenc ügyvéd, Penztáros: Bányay Imre városi főpénztáros. Ellenőr: Medgyessy Géza sörgyári főfővizsgáló. Számvizsgálók: Fűrőp Géza vállalati igazgató, Török Ferenc bányatulajdonos, Magyar Zoltán. Főszéki tanácsstagokul tizet jelöltek ki, élükön: Bodó Albert mérnök, Kovács Sándorné háztartási iskolai igazgató, Kőpeczy András gyógyszerész, Maksay Vinceny. iskola igazgatóval.

Lőrinczy Mózes szervező tiszt ismertette a Székely Hadosztály Egyesület célkitűzéseit, beszámolt eddigi szervezési munkálatairól s figyelemmel a belépő tagok tömeges jelentkezésére és az ezzel felszaporodott munkára, közölte az Országos Főszék utasítását a nagyváradai főszék ideiglenes felállítására íránt.

Dr Paál Árpád országgyűlési képviselő, Szabó János felsőházi tag és dr Nagy Dezső magas színvonalu beszédje után a kijelölt ideiglenes vezetőség azonnal a folyó ügyek tárgyalására tért át.

A Magyar Légiforgalmi Rt. tavaszi menetrendje

1371-es vonal: Budapest—Nagyvárad

—Kolozsvár—Marosvásárhely. Üzemben tartja: Magyar Légiforgalmi Rt. Géptípus: Junkers Ju. 52. Minden nap közlekedik:

7.50 ind. Budapest	érk. 13.15
9.00 érke. Nagyvárad	ind. 17.05
9.15 ind. Nagyvárad	érk. 16.50
9.55 érke. Kolozsvár	ind. 16.10
10.10 ind. Kolozsvár	érk. 15.55
10.45 érke. Marosvásárhely	ind. 15.20

1372-es vonal: Kolozsvár—Marosvásárhely. Üzemben tartja: Magyar Légiforgalmi Rt. Géptípus: Junkers Ju 52. Minden nap (szükséghez képest).

11.25 ind. Kolozsvár	érk. 11.35
13.00 érke. Marosvásárhely	ind. 11.00

Menetidjék:

Nagyvárad — Budapest	30.—	54.—	0.25
Kolozsvár	20.—	36.—	0.15
Mvásárhely	40.—	72.—	0.30

15 kg poggyász és 1 darab kis kézitáska szállítása díjtalan. Ezenfelül minden kg-ért a poggyásztulcsuly-rovatban feltüntetett díj fizetendő.

Autóbusz-szolgálat: Budapest: V. Dorottya utca 7. helybéli járatokhoz 50. külföldi járatokhoz 45 perccel a repülőgép indulása előtt.

Kolozsvár: Mátyás király tér 7. 45 perccel a repülőgép indulása előtt. Autóbusz viteldija: 50 fillér.

Marosvásárhely: Uzun Gábor tér 4. 45 perccel a repülőgép indulása előtt. Autóbusz viteldija: 1 pengő.

Nagyvárad: Rákóczi u. 10-a. 45 perccel a repülőgép indulása előtt. Taxi viteldija: 1 pengő. (Telefon: 11—17.)

Szent László városa lelkes örömmel ünnepelte meg március 15-ét

Huszezer ember vonult fel az Országzászló előtt

Amiről húsz éven át csak álmodni mertünk: beteljesedett. Megünnepele-
hettük a magyar szabadság-ünnep
napját, kitűzhettük a kokárdát és
ujjongó örömmel, könnyes lélekkel
énekelhettük újra a Himnuszt, tap-
solhattuk Petőfi Talpra magyarját.
Az a hatalmas lelkesedés, amivel
Szent László városa megünnepelte
március tizenötödikét, azt mutatta,
hogyan lesz az ifjomatásból felb-

redt magyarság erkölcsiekben is
gyökerező hazafisággá. Ennek a ha-
zafiságnak soha, egy percig sem sza-
bad kialudnia, hanem a lélek mélyén
tovább égve: a jövőért kell tisztító
tűzével az építő munkát is elősegi-
tenie.

A szombati ünnepség feledhetle-
nül szép, hatalmas demonstráció volt,
amelyről alábbi tudósításunk szá-
mol be:

Délután 6 órakor a honvédszenekar a frontarcosok vezetésével a vármegyeháza, városnéző és az Országzászló elé vonult, ahol a Himnuszt játszó-
ták el, mindenütt hatalmas ünneplő
tömeg gyűlt össze. Este 7 órakor pe-
dig a városnéző tornyából tárogató-
szóló hangzott fel s az édes-bús ma-
gyar melódiák messze szárnyaltak a
város felett.

Este a színházban díszelőadás volt. Este, illetve a délután folyamán az
összes iskolákban és a Kolping Le-
gényegyletben is díszelőadások vol-
tak.

Az Orsolya-zárdában is szép ün-
nepség zajlott le, melyen a leánygim-
názium növendékei szerepeltek ének-
számokkal és szavallatokkal. Ez alk-
alommal avatták fel az új országzász-
lót és helyezték el újra az iskolaépü-
letben a Magyarok Nagyszónya
szobrát, amit a román uralom alatt a
zárdában rejtgettek nagy szeretettel
és azzal a reménnyel, hogy újra el-
foglalhatja nyilvános helyét, amit a
jó Isten kegyelméből meg is értek.

Az egész város szívvvel, lélekkel ünnepelt

Szombat reggelre zászlódszót öltött a város és a feldíszített kirakatok, vi-
rágos, szőnyeges ablakos erkélyek azt
mutatták, hogy Nagyváradon minden
külön-rendelet nélkül is megünnepe-
ltek volna március 15-ét. Tíz órakor
kezdtek felsorakozni a Szent László-
téri Országzászló előtt a katonaság,
az egyes alakulatok és az iskolák nö-
vendékei, fél 11-re pedig zsufoltság
megtelték nemcsak a tribünök, de az
egész hatalmas tér, amelyen huszezer
ember gyűlt össze, hogy újból hitet
tegyen a magyar szabadság mellett.

Pontban 11 órakor őrségváltás volt az Országzászló alatt, azután felesen-
dült a nagyváradai dalkörök egyesített
énekkara: de a Magyar Hírszolgálat
velük énekelté huszezer ember s az
ének hangjai zengve szálltak az ég
felé. Ezután Sarmásy Miklós, a Szig-
ligeti Színház kiváló művésze sza-
valta el nagy hatással Petőfi Talpra
magyarját, majd Keszthelyi Zoltán.
Nagyvárad város vitézi hadnagya
mondott ünnepi beszédet s többek
között ezeket mondotta:

— Magyar Testvérek, mi a sza-
badságot ünnepeljük. Hogy mi a sza-
badság, azt nekem nem kell magya-
ráznom azoknak a milliőknak, akik
majd huszonkét évig a sötét elnyom-
tatást szenvedték, mert ezek érzik,
hogy a szabadság az elnyomatlanság,
az ellentéte s a napsugár, a tavasz,
a földi menyország... Nemzetünk
ezeréves életében sok örömiünk és bán-
natunk volt, sokszor követtünk el hi-
bákat, de még többször küzdöttünk
diadalmasan az ellenséggel hazánkért
és szabadságunkért. Soha sem fogunk
elfakadni lelünkben Rákóczi, Thö-
köli s a 48-as hősök szabadságharcai
s mikor visszatértünk a multba,
hasson át bennünket Petőfi szava,
mely egyuttal biztató ígére a jövő-
re is.

A magyar nemzetnek volt nagy
sok véike,
Büntetését már átszenvedte ő,
De erénye is volt és jutalmat érte
Még nem nyert — jutalma lesz
érte majd a jövő!

Váry Magdolna „Üzenet Erdélyből”
című szavallatát is óriási lelkesedés
fogadta s a műsor végén megható-
dott hangon énekelt a Himnuszt.

A felvonulások

Ezután Góthai Béla tábornok he-
lyet foglalt az Országzászló előtt s
megkezdődött a díszfelvonulás. A
honvédség és a csendőrség egyes cso-
portjainak felvonulását zúgó taps-
sal fogadta a közönség s a taps újra

meg újra felzúgott a fegyelmezett,
kemény díszlépésekben elhaladó so-
rok láttára. A katonaság után a Szé-
kely Hadosztály, a volt frontarcosok,
a rokkantak, a posta, a vasut, a vá-
rosi vasut alkalmazottai vonultak fel,
majd a munkásság és az iskolás gyer-
mekek. A Nemzeti Munkaközpont
keretében összesen hatezer munkás
vonult fel.

Kirakatverseny Nagyváradon

65 versenyző közül csak tízenöt keresztény kereskedő.
A kirakatverseny tényei és arányfoltjai

Nagyvárad. Saját tud. Március tize-
nötödikét kirakat-versenyyel igye-
kezett megünnepelni a nagyváradai
kereskedelmi, az ipari és kereskedel-
mi szervek biztositóreméltó kezdemé-
nyezésére. Hatvanöt kereskedő vett
részt a nagyváradai kirakat-versenyen,
amelynek sikere érdekében, a nem-
zeti ünnepre való tekintettel a világi-
tási korlátozásokat is felfüggesztették
harom napra s a kivilágított, feldíszít-
ett kirakatok emelték az ünnep té-
nyét.

Minden biztositó a magyar ke-
reskedelem és a tisztas ipar. Hálá-
val kell megemlékeznünk a Kereske-
delmi Csarnok és az Ipar- és Kereske-
delmi Kamara képviselőiről is akik
lelkességgel és fáradhatatlan buz-
galommal vezették le a kirakat-
versenyt s dr. Kalas László és dr.
Laczkó Sándor elnökiere alatt olyan
bíró biztositókat állítottak össze,
amelyben a kereskedelem, az ipar, a
varos, a művészet és irodalom szak-
értelmei is helyet foglaltak. Értesülé-
sünk szerint kedden ítélik oda a dí-
jakat.

A bírálóknál szem előtt kell tartani
a kirakat izléses rendezését, az általá-
nos áttekintés közvetlen, vonzó ha-
tását és a világitás kérdését is. E
szempontokból sok kirakatban a roz-
szul elhelyezett villanykörtek, vagy
fényt visszaverő staniol-papírok ron-
tották az összhátást, bár máskülön-
ben e kirakatok között is volt vonzó
és szépen rendezett. Egyik nagyke-
reskedő egyenesen Budapestről hoz-
tott kirakatrendezőt és 60 pengőt fi-
zetett neki a kirakat megrendezésé-
ért, mégis, ez a kirakat sablonossá-
gával szimpadias hatásával messze el-
maradt más, kevésbé dekorált, de
művésziiben elrendezett kirakatok
előtt. Voltak kereskedők, akik
ugyan hivatalosan nem vettek részt a
versenyen, mégis szebb kirakattal

keltették fel a közönség figyelmét,
mint a versenyben résztvevők zöme.

Volt azonban a kirakatversenynek
árnyoldala is. Elsősorban az, hogy a
65 versenyz. közül mindössze tízenöt
keresztény magyar kereskedőt ta-
lálunk a versenyben olyan kereske-
dők is résztvehettek, akik húsz éven
át soha magyar árut, magyar köny-
vet a kirakatukba ki nem tettek. Eze-
ket már eleve ki kellett volna zárni
a magyar nemzeti ünnepen ren-
dezett kereskedő demonstrációból.

Ne mondja senki, hogy ünnepron-
tók akarnánk lenni, de történetek dol-
gok, amik messze túllépték a keres-
kedői érdekeket és amiket sem elfelej-
teni, sem megbocsátani nem lehet.

A jövőben ezeket az arnyoldalakat
sem szabad elfelejteni, ha hasonló de-
monstráció készül a nagyváradai ke-
reskedők bevonásával.

Az öregségi biztositást egész Erdély területére kiterjesztették

Budapestről jelentik: A földművelés-
ügyi miniszterium 250370-1941. számú
rendeletében az 1938. évi XII. tc-ben
körüliert öregségi biztositást Erdély
egész területére kiterjesztette. A ren-
delet utasítja az OMBI-t, hogy a biz-
tosításhoz szükséges iratokkal és
könyvekkel haladéktalanul lássa el a
közégségi jegyzőségeket.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Január elseje óta erősen meglassult az amerikai hadiipari gyárak termelése

Washingtonból jelentik: (Stefani.) Az Egyesült Államok eddig is elég nehéz munka- és termelésfolyamatát két újabb bonyodalom fenyegeti. Az ellenőrző munkásszakszervezet ellentétes álláspontot foglalt el azzal a tervvel szemben, amelynek célja volt egyes bizottságokat felállítani a munkások és a gyárosok közötti vitás kérdések elintézésére. A másik zavarkeltő tényező az a harc, amelyet a munkás szakszervezetek újítottak fel Ford ellen. Ford 100.000 munkásának nem akarja megadni a szervezkedés jogát. Az egyeztető tárgyalások időpontját március 24-én állapították meg. Az egyeztető tárgyalások megírsulása azt eredményezheti, hogy bezárják Ford Detroiti gyárát és az állam veszi át annak kezelését.

Newyorkból jelentik: (NTL.) Warren Atherton, a nemzetvédelmi bizottság elnöke vasárnap kijelentette, hogy az Egyesült Államok egyáltalán nincs felkészülve a háborúra és légi hadereje sem repülőgéppel, sem repülővel nem rendelkezik. A légierő 1942 nyara előtt nem képes eredményesen harcba szállni erősebb ellenséggel. Február 1 óta ellátogatott egy iparállamba és 40 iparművet szemlél

meg. Felkeresett tengerészeti és hadikikötőket. Megállapítása szerint az ipari termelés 1941 januárjáig fokozódott. Azóta rendkívüli meglassult a hadiipari gyárak teljesítménye.

A spanyolországi angol nagykövet tanácskozásai Portugáliában.

Lisszabonból jelentik: (Renter.) Hír szerint Hoare spanyolországi angol követ aki néhány nappal ezelőtt gépkocsin váratlanul Lisszabonba érkezett, Donovan ezredessel tárgyalat különböző országokba irányuló élelmiszerzállományokról. Donovan a miniszterelnökkel is megbeszélést folytatott. Donovan ezredes nyugtalanította titkos okmányainak eltűnése, amelyek azonban később előkerültek.

Az USA zárolta Magyarországot unióbéli követeléseit

Hivatalosan jelentik: Az Amerikai Egyesült Államok kormánya közölte a magyar kormánnyal, hogy Magyarországnak az Unióban levő követeléseit zárolja.

A „Magyar Lapok” gyűjtése az árvizkárosultakért

A Nemzeti Munkaközpontba tömörült Hungária Szörmeváros munkásai

is dícséretes adozatkésztséggel vették ki részüket az árvizkárosultakon való segítségből. Magánosok, egyesületek, kereskedelmi és ipari vállalatok mellett a városi öntudatos munkásság is megmozdult, hogy a hájlétkatlanok hajlékot, a kenyer nélkül maradtak kenyeret kaphassanak s mielőbb megindulhasson a termelő munka az árvizsújtott területeken.

Eddigi gyűjtés 4392.21 P
A Hungária szörmeváros Nemzeti Munkaközpontba tömörült munkásai és munkásnői gyűjtése: Hollósi Lajos—20, Steinhart 1.—, Deutsch Imre 4.—, Bereczki 5.—, Szabó Jenő 1.—, Freifeld László 1.—, Freifeld Mór 1.—, Futkai 2.—, Menyhárt 2.—, Kubcsák 1.—, Füredi 1.—, Varga Imre 1.—, Deutsch Ferenc 1.—, Nagy István —50, Soltesz Károly —50, Mogyorósi —50, Major —50, Kovács Károly —50, Szabó Károly —50, Biró Sámuel —50, Löffler Jenő —50, Szabó Demeter —50, Klein József —50, Kujbus —3,0, Kiss Fe-

MEGNYILT!

Kovács Sándor

divatáru üzlete Nagyvárad, Rákóczi út 25.

Legolcsóbb beszerzési forrás:

Női és férfi szövetekben

Selyem különlegességekben

Mosó vásznakban

Bélés árúknban

Paplanokban

Jó minőség. Szabott árak. Megbízható árú.

3000 munkást kényszerszabadságra küld a Dermata cipőgyár

Az Erdélyi Párthoz fordultak a munkások. — 250 ezer pár cipő van zárlat alatt a gyárban

Kolozsvárról jelentik: Az anyaggyártás zárlata miatt a kolozsvári Dermata cipőgyár munkásait kényszerszabadságra akarja küldeni. Ezért

a gyár munkásai az Erdélyi Parthoz fordultak és emlékiratban tarták fel helyzetüket. Ebben az emlékiratban többek között azt írják, hogy a Dermata cipőgyár 3000 munkást nem tud foglalkoztatni és kényszerszabadságra küldik őket, s a szabadságolásokat már meg is kezdték. A munkásság szerint, ha a zár alá vett kétszázötven ezer pár cipőt feloldanák, új munkalehetőségek nyílnának a cipőgyár munkások számára.

Az Erdélyi Párt lépéseket tett a munkásság érdekében és a munkások emlékiratát szakvéleményezés céljából az Erdélyrészi Gazdasági Tanácshoz tette át s a Gazdasági Tanács véleményének birtokában fognak majd a Párt képviselői illetékes tényezőknél eljárni

A nagyvárad kir. járásbírósa 2329—941.

Idéző hirdetmény

A nagyvárad kir. járásbírósa közöli, hogy Hájttájér József nagyvárad lakos felperesnek Naum György nagyvárad lakos, alperes ellen 1066 P 66 fill. tőke és jár. iránt indított perében a bíróság a per felvételére érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívja a feleket, hogy 1941 május 20. napján d. e. 9 órakor hivatalos helyiségében (Törvényszéki palota földsz. 37. ajtószám) jelenjenek meg egyzersmind pedig Naum György őrnagy volt nagyvárad lakos alperes részére — ki ismeretlen helyen tartózkodik — ügygondnokul ügyvédet nevezett ki.

A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon és órákor meghatalmazott ügyvéd által jelenjen meg mert ellenkező esetben ügygondnok fog helyette eljárni.

Nagyvárad, 1941. március 7. napján

Dr. K. Nagy Z. sk. kir. bírósági elnök.

A kiadmány hitelűl: Olvashatatlan aláírás, sh. tisztv.

Hatvan bukovinai menekült magyar érkezik Nagyváradra

Nagyvárad. Saját tud. A biharmegyei alispáni hivatalhoz távirat érkezett Szmolenszki besztencenaszódó alispántól, amely szerint ma március hó 17-én 60 bukovinai magyar menekült indult el Besztencéről, hogy Kolozsváron, Nagyváradon Szolnokon, Hatvanon át Losoncra utazzanak, ahová ideiglenesen irányították őket Nagyváradra előreláthatólag holnap érkeznek meg, itt az Erdélyi Szociális Szervezet és a polgármesteri hivatal gondoskodik élelmezésükről.

Villanyórákat állítanak fel Nagyváradon

Kedden érkeznek Budapestről a szakemberek

Budapest, a Bud. Tud. jelentik: A Magyar Telefon Hírmondó és Rádió R.-T. budapesti és más nagy vidéki városok mintájára Nagyváradon is berendezni központi irányítású elektromos óra központját. A szervező munkára a vállalat két főtisztviselője érkezett március 18-án Nagyváradra. A központból irányított egységes pontos időt jelző villamos órák nagymértékben szolgálják a város közönségének érdekeit.

Fényképezett március 15-én?

Felvételeit gondosan kidolgozza

MAJOR VILMA

fényképezési szaküzlete és amatőr laboratoriuma

Nagy Sándor utca 1 szám alatt. Dei-Ka mellett.

Tekintse meg a kirakatban a március 15-iki riporifelvételeket.

A kispesti robbanás napfényre hozta a rejtegetett kézigránátokat

Budapestről jelentik: (Uj Nemzedék) A főkapitányság letartóztatta Mészáros László 33 éves kifutót, aki kézigránátot rejtegetett és amikor meghallotta a kispesti szerencsétlenség hírére, kitéte az utcára. — Ugyancsak letartóztatták Bózsoki Viktort, a pénzügyi iroda napibéresét, aki gyakorlatozó kézigránátokat rejtegetett. A rendőrségen ar-

ról is vallott, hogy teljes robbanó erejű kézigránátok is voltak lakásán, ezeket azonban időközben más lakásba vitt. Tagadta, hogy tőle származtak volna a szerencsétlenséget okozó gránátok. Beismerte azonban, hogy régebben éles kézigránátjai voltak. Arról azonban nem tudott elfogadható magyarázatot adni, hogy hová kerültek

Magyar fogorvos sikertelen áttörési kísérlete a nagyváradi fogász-fronton

Szent László városából menekülnie kellett a dunántúli keresztény orvosnak a részvétlenség elől

A honvédség bevonulása után egy keresztény magyar fogorvos telepedett le Nagyváradon. Anyaországbeli, kitűnő szakember, akinek jólmenő rendelője volt valamelyik kisebb dunántúli városban. De miatt a felszabadító csapatokkal menetelt Erdély kapuján át, tudomást szerzett arról, hogy Nagyváradon keresztény magyar fogorvos nem létezik. Megütődött és meglepődött ezen, mert nem ismerte az itteni viszonyokat; tisztább, a liberális szellem miázmáitól kevésbé megfertőzött légkörben élt s a homályos képzetben, amely Nagyváradon jelentette számára, Szent Lászlónak hatalmas alakja uralkodott a keresztény templomok és intézmények tornyos építményeinek árnyékában meghúzódó város fölött... Nem tudhatta, hogy a keresztény herangok kongatása itt szabadulv szőlőmök zúrvárába végéltizedek óta, hogy a magyar érvényesülés útjait féktelen szabadkőműves munkálkodás aknázza alá és a város szülöttjén nem a magyar templomok tornyai az uralkodók, hanem a körösparti zsinagóga kupolája.

A kitűnő fogorvosban az első alkalmazások után merész és komoly elhatározások fogantak meg.

— Ide telepítem át a rendelőmet, — gondolta magában.

Egyénileg is jó megoldásnak látszott ez. Nagyváradban nagy fejlődési lehetőségeket vél felfedezni az ország városainak felvirágoztatását szíven viselő honpolgár s a Pece-parti Párizs külső csillagása, eleven élete kétségkívül vonzónak tűnik fel az átutazó idegen szemében. Amellett mégis csak nagy magyar város ez, ha le is számítjuk lakosságának majdnem felét, azt a 40 ezer betolakodót, aki itt idők folyamán — nem is egy egész évszázad alatt — elterpeszkedett és elhatalmasodott; keresztény intézményekkel van tele; magyar polgársága is újraéled talán; a közepes tálya is megerősödött a főhatalom megváltozása folytán; a környék is bizonyára rövidesen magához tér a gránisár önkény megszűnésével — egyszóval minden jel arra mutatott, hogy itt egy keresztény magyar fogorvos megtalálja anyagi számítását, jövője lehet s elérheti azt a magasabb életszínvonalat, amely minden dolgozó és iparkodó embernek természetes törekvése.

De ez egyéni megfontolásokon túl elvi szempontok is foglalkoztatták a dunántúli fogorvost, mikor a bevo-

nuló honvédséget körülvevő üdvrivalgás közepette magyarul látó szemmel körültekintett.

— Itt most új élet kell, hogy kezdődjék. — fűzte gondolatait. — Minden vonalon a keresztény magyarságnak kell előre törnie és helyre kell állítani minden szakmában nemcsak a keresztény egyensúlyt, hanem azt a fölényt is, amelyre itt a keresztény magyarságnak joga van. S ha a román uralom alatt nem tudta kitermelni az erdélyi magyar társadalom azokat az erőket, amelyek a vétkesen eljártak pozíciók visszaszerzéséért folytatandó küzdelem megvívásához szükségesek, anyaországbeli barcosoknak is csatasorba kell áll-

niok. Nekem jól felfogott egyéni érdekeim szolgálata mellett magyar kötelességem is felvenni itt a harcot és legalább egy, egyetlenegy keresztény magyar fogorvoshoz juttatni ezt a kilencvenezer lakosú, többségében mégis csak magyar várost.

Leles magyar emberekkel találkozott Nagyváradon, akik helyeselték elgondolását és meleg biztató szavakkal támasztották alá elhatározását. Igen, mondták neki, a korszellem, amelytől a magyar élet sem zárkozhatik el, megköveteli az erélyes, áldozatos fellépést, megköveteli a bátor kiállást s ebben a magyar hatóságok, a magyar közületek, a magyar társadalom minden rendű és rangu

Ki kaphat önellátási kölcsönt?

Megeleint a hivatalos lapban a részletes rendelet

A Budapesti Közlöny egyik legutóbbi száma részletesen közli a Nemzeti Önállósítási Alapról intézkedő rendeletét. Mivel épp az önállósítási kölcsön körül meg ma is megfellelősen tájékozatlanok maguk az érdekeltek is a rendkívül nagyjelentőségű rendeletet az alábbiakban ismertetjük:

Kik részesülnek az önállósítási alapról?

A rendelet első paragrafusában kimondja, hogy a gazdasági és szellemi foglalkozási ágak körében önálló pálya alapítására törekvő és támogatásra utalt, érdemes és alkalmas egyének pályakezdeményezésének előmozdítására a magyar királyi minisztérium által létesített Nemzeti Önállósítási Alap szolgál. Az alapról méltányos kölcsön nyújtásával támogatásban lehet részesíteni gazdasági és szellemi szabadpályákon elhelyezkedni kívánó és szakmájuk önálló gyakorlásához szükséges szakképzettséggel, illetőleg gyakorlati jártassággal rendelkező személyeket.

A kérvények felett az Önállósítási Tanács teljes ülésén dönt, de határozatait megindokolni nem tartozik. E határozatok ellen jogorvoslatnak helye nincsen.

Az Önállósítási Alapról csak az részesülhet, aki: a) magyar állampolgár; b) büntetlen előéletű és feddhetetlen jellemű; c) a kérvényben megjelölt szellemi szabadfoglalkozás folytatásához szükséges képzettséggel, illetőleg a megjelölt szakma önálló gyakorlásához szükséges szakképzettséggel vagy gyakorlati jártassággal rendelkezik; d) a szóbanforgó pályán való önállósulásához szükséges kezdőtőkét anyagi helyzete veszélyeztetése nélkül előteremteni nem tudja; e) a kérelmezés időpontjában netalán betöltött közszolgálati állásáról gazdasági, vagy szellemi pályán való önállósulás céljából lemond vagy ha magánalkalmazotti viszonyban van, azt a Tanács kívánságára megszünteti; f) 40-ik életévét még

nem töltötte be. (2.) A hadirokkantak, tűzharcosok, vilézek kérelmeit egyenlő feltételek mellett előnyben kell részesíteni és ezek, valamint kivételesen olyan kérelmezők is, akikre nézve ennek szükségét a fennforgó rendkívül méltánylást érdemlő körülmények alapján a Tanács teljes ülése határozattal megállapítja — 40-ik életévük betöltése után is részesülhetnek kölcsönben. (3.) Amennyiben a kérelmező a szükséges kezdőtőkének csupán egy részével rendelkezik, a kiegészítést iránt is terjeszthető elő kérelem.

A kérvények beadása és a szükséges okmányok

A kérvényt minden esetben a szándékolt letelepülés helye szerint illetékes elsőfokú közigazgatási hatóságnál (főszolgabíró, polgármester), Budapestben a kerületi előjárónál kell benyújtani.

Az elsőfokú közigazgatási hatóság köteles a kérvényt véleményezni ab-

Hölgyek itt a tavasz Dauertassza haját Rammingernél Bazár-nyület

ból a szempontból, hogy az önálló elhelyezkedés helyi előfeltételei mennyiben állanak fenn és ezután a kérvényt 14 napon belül felterjeszteni a kormánybiztoshoz.

A kérelmező köteles pontosan megjelölni azt a községet, várost és területet, ahol választott foglalkozását folytatni kívánja és szándékát köteles alaposan megokolni.

Pontosan meg kell jelölnie továbbá a kérvényezőnek, hogy milyen összegű kölcsönt kér és az összeg felhasználása tekintetében kellően részletezett költségvetést, illetőleg határozott üzleti vagy üzemtervet kell előterjesztenie.

A folyamodónak kérelmét a kormánybiztos mellé rendelt hivatalnál beszerezhető kérvény-úrlapon kell előterjesztenie

(Folyt. köv.)

Rádió, villany, kerékpár

legolcsóbban

BENEDEK és GYARMATH

Sas passage, Paplanüzlet mellett

egyedei bizonyára segítségére lesznek. — Jöjjön csak kedves doktor úr, nekünk szükségünk van önre!

Jött is. Felozlatta jóhírű rendelését a kis dunántúli városban, eladta kemény munkával szerzett gépkocsiját és más nélkülözhető ingóságait, hogy a költőzködési költségeket és az új életkezdéshez szükséges összegeket előteremtse és áttelepedett Nagyváradra. A Főútcán rendezte be rendelőjét s nagy reményekkel fogott munkához. Mindent elkövetett, hogy a nagyváradi közönség minden rétegével tudassa vállalkozását. Lapokban hirdetett, Szabályszerűen tiszteltette a hatóságok vezetőinél; öszeköttetéseket szerzett a hivatalokban; jelentkezett a keresztény magyar közületek vezetőinél; megjelent a társadalmi összejöveteleken, amelyeket keresztény magyar megmozdulások jelszavaival rendeztek buzgó urak és hölgyek az ős és a tél folyamán; sorra járta a befolyásos egyházi és világi tényezőket, a rendházakat, az iskolákat, az egyesületeket; minden formáságnak és propaganda-követelménynek eleget tett a jóízű és az orvosi etika határain belül. És akkor nagy kiábrándulások érték. Itt-ott kapott langyos ígéretekkel, de a legtöbb helyen ilyen kijelentésekkel fogadták:

— Igyekezünk mindent megtenni, doktor úr, de, sajnos, nekünk régtől fogva megvan a fogorvosunk...

— Nem baj, — makoosolta meg magát a dunántúli magyar, — munkához látok és teljesítményeimmel fogok áttörni a közöny jégpáncéljain.

De ehhez alkalom kell. A nagyváradi közönség azonban alig-alig szorgáltatott neki lehetőséget erre. Ha zsidó orvos teszi ki a tábláját, annak rögtön csoda-doktor híre kel és tömegesen bízzák rá magukat az emberek. A keresztény orvos rendelője mellett fagyos idegenkedéssel haladnak el.

Azt lehetett volna hinni, hogy a nagyváradi közönség tolongani fog az anyaországból idetelepült keresztény magyar fogorvos rendelőjében. Azt lehetett volna hinni, hogy „végre egy magyar” — kiáltással boldogan és felszabadulttan fogják magrobanni rendelőjét. Nem így történt. A mi derék orvosunknak néhány küzdelmes hónap után lassanként foglalkoznia kellett azzal a gondolattal, hogy fel kell adnia Nagyváradon az egyéni érvényesülésért és a keresztény magyar térhódításért folytatott harcot, ha nem akar minden anyagi értékét kockára tenni, amit tíz évi orvosi gyakorlata során kiküzdött magának.

S nemrég csendesesen összecsomagolt és feltűnés nélkül visszaköltözött a Dunántúltra.

Nem ő az egyetlen ilyen kísérletező, aki keresztény magyar akarásokkal vetett itt latba erőt, munkát, pénzáldozatot, időt s akinek össze kellett roppannia és el kellett menekülnie ebből a sötét és fojtogató levegőből, amelyben sehogyszem akar eljutni a lelkekhez a keresztény gondolat fényessége és új életet hozó tavaszi áramlata. S mindazoknak, akik összemolnának vagy a vereség elszívésének szörnyű érzésével menekülnek innep, meg lehet a véleménye rólunk.

(j. b.)

Frenczel Sándor

lútkőr és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár

Képkerepezés

Melegágyrámak és üvegek

Nagyvárad, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Belvárosi mozgóban.

A kegyelmes úr rokonaAz első magyar szatirikus vigjáték
Simor Erzs, Mezey Mária, Csontos,
Szilassy stb.Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuthu. 1
Már csak három napig**Egy asszony három élete**a filmek filmje
Bette Davis és Charles Boyer-val
előadások kezdete: 3, 6 és 9 órától.

Az APOLLOBAN Kedden megszólalnak az

Elnémuit harangokKiss Ferenc, Lukács Margit,
Nagy István.

A szezon legnagyobb magyar filmságere!

A Szentatya adománya az árvizkárosultaknak

Vatikánvárosból jelentik: (MTI) XII. Pius pápa a budapesti nuncius útján nagyobb pénzüsszeget küldött a kalocsai érseknek az árvizkárosultak felsegélyezésére.

Csekkklapon fizethető a múltévi házadó

Felhívás a háztulajdonosokhoz!

Értesítjük háztulajdonos társainkat, hogy Szövetségünk bekapcsolódni kíván a legmagasabb helyről megindított és a városi Polgármester ur által is beszervezett országos mozgalomba, — amelynek célja a hazánk igen nagy részét sújtott nemzeti csapás áldozatainak, az országos árviz folytán hájláktalanokká vált és koldusbotra jutott polgártársainknak felsegélyezése.

Szövetségünk erre acélra az árvizkárosultak részére gyűjtőívet nyitott és felkéri Szövetségünk tagjait és általában a város összes háztulajdonosait, hogy segély adományaikat a társulati helyiségünkben rendelkezésre álló gyűjtőíven jegyezzék és erre a nemes célra vagyoni helyzetükhöz képest mielőbb adakozzanak. A Nagyvárad Háztulajdonos Szövetsége elnöksége.

Adóügyi tájékoztató

Dr Gyapay helyettes polgármester annak Szövetségünkhöz intézett megkeresése alapján figyelmessé tesszük háztulajdonos társainkat, hogy a most folyamatban lévő házadó kivétési eljárás jogerős befejeztéig, a múlt évre kivetett adó esedékes részleteit kötelesek a folyó évi és még csak ezután kivetendő adók törlesztésére befizetni. A háztulajdonosok érdekében tanácsoljuk hogy ezeket a befizetéseket a 72.360. számú, Nagyvárad város adóhivatal címzéssel ellátott csekkklapon mielőbb eszközöljék, mert ekként magukat a felgyülemlett adók egy összegben való behajtásától, továbbá az elégtelen sulyos késedelmi kamatoktól és behajtási illetékektől megkímélik és egyben a várost is kötelezettségei teljesítésére képessé teszik. A Nagyvárad Háztulajdonos Szövetsége Elnöksége.

M. Kir. Közforgalmi Repülőtér
Nagyvárad**Pályázati hirdetmény**

Pályázatot hirdetünk a város határában, a Bóné kut és Aradj ut közötti, fekvő repülőtér területének legelő céljára való bérbeadására, kizárólag birka legeltetésre. A legelő körülbelül 5—600 birka legeltetésére kiválóan alkalmas, a legelő bérbeadása egy évre történik. A pályázat zárt borítékban a m. kir. közforgalmi repülőtér vezetőségéhez Nagyvárad, nyújtando be. — Részletes felvilágosítást telefonon is ad a vezetőség, telefon szám 23—99.

Churchill már 1936-ban sürgette a Németország elleni háborút

Hitler vezér és kancellár nagy beszéde a Hősök-napján. — Roosevelt bejelentette, hogy Amerika teljes erejével támogatja Angliát, Görögországot és Kinát

Berlinből jelentik: (NTL) A „Hősök Napján“ vasárnap Hitler vezér és kancellár nagy beszédet mondott a berlini „Zeughaus“-ban.

— Tizenkét hónappal ezelőtt, amikor ugyanezen a napon a hősök emlékének áldoztunk — mondotta Hitler — már egy megnyert háború után voltunk. Ezt a háborút azok kényszerítették reánk, akik az 1914—1918-as világháborúért is felelősek voltak, akiknek egyedüli politikai célkitűzése Németország politikai rabzsolgátságának állandósítása volt. Azt hitték, hogy ez sikerül. Azonban keservesen csalódtak és még jobban csalódnak fognak.

Wood amerikai tábornok a „kölesön-bérlet“-javaslat egyik vitáján monddta el, hogy Churchill neki már 1936-ban kijelentette: Németország ismét túlságosan hatalmas, tehát meg kell semmisíteni.

Ez a kijelentés mindennél jobban bizonyítja, hogy kit terhel a felelősség ezért a háborúért is. Ma a német haderő viszonylatban is hatalmas területen felfejlődve úgy személyileg, mint felszerelésben és minőségben egyedülálló erővel teljes bizakodással áll a döntés előtt.

Olyan sikerek vannak a háta mögött, amelyek feljogosítják erre a bizakodásra. Ha a világháborúban csak egy részét is érte volna a mai sikereknek, minden bizonnyal megnyeri azt. A német nép mostani erőfeszítésével jövetele, amit akkor esetleg vétett önmaga ellen. A német nép egyébként teljes tudatában van annak, hogy ez a háború dönti el talán évszázadokra sorsát.

Az örök Gondviselés nem engedheti meg, hogy az ellenség győzzön

Hitler azután megemlékezett a szövetséges olasz hadsereg katonáiról is. Kifejtette, hogy eszményeik, célkitűzéseik teljesen azonosak a német népevel. Churchill nem fogja megsemmisíteni Németországot légierejével,

hanem maga fog elpusztulni birodalmával együtt. A blokad sem Németországot fogja kiéhezteni, hanem azokat, akik létesítették. Az elmúlt tél során a szövetséges olasz nép vállára nehezedett a nagyobb háborus teher. Most Németország magára vállalja az összes frontokon az öt megillető részt.

— Semmiféle hatalom nem mentheti meg Angliát és nem változtathat az elkerülhetetlen sorsán. Anglia el fog bukni. Az örök Gondviselés nem engedi meg hogy azok győzzenek, akik hitvány aranyért áldozzák fel emberek vérért.

Amerika népének minden áldozatot meg kell hoznia a demokráciáért — mondta Roosevelt

Washingtonból jelentik: (Reuter) Roosevelt szombaton rádióbeszédet mondott. Beszédében hangsúlyozta, hogy az Angliába irányuló hadianyag egy része már utban van az angol kikötők felé. Kijelentette a továbbiakban, hogy Amerika népének áldozatot kell hoznia a demokráciák megsegítésére. A gyáraknak eddig még soha el nem ért iramot kell elérniük a termelésben és túl kell haladniuk minden elképzelhető mértéket.

Angliának és Görögországnak repülőgépeket, ágyut, lőszeret, hajókat és élelmiszert szállítanak. Ugyanezeket szállítják Kinának is.

Washingtonból jelentik: (Reuter) pénzügyi bizottság szombaton elfogadta Roosevelt javaslatára a 7 milliárdos hitelt, amelyet legnagyobb részben a „demokráciák megsegítésére“ fordítanak.

Washingtonból jelentik: (Reuter)

A hadügyminisztérium képviselője a költségvetési vita során bejelentette, hogy az amerikai kormány 400 millió dollárt fordít egy löpőgyár és négy géppuska gyár megvásárlására. A gyárakat az Angliába irányuló hadiszállítás céljaira rendezik be.

Japán győzelem Csankaisek csapata fölött

Elfoglalták Fengsit

Sanghaiből jelentik: (Reuter) Japán jelentés szerint a japán csapatok Kiangsi tartományban, Wansangtól

nyugatra elfoglalták Fengsit. A város elfoglalása annak a váratlan japán támadásnak az eredménye, melyet a japánok Csankaisek hadseregének színe-java, a 80.000 főnyi elit hadsereg ellen intéztek.

Súlyos vasúti szerencsétlenséget okozott a hóvihár

Newyorkból jelentik: (NTI) A Pennsylvania vasut társaság villámvonata Pittsburg közelében az Ohio folyóba zuhant. Az áldozatok száma még ismeretlen. Eddigi jelentések szerint a mozdonyvezető meghalt és 25 utas többé-kevésé súlyosan megsebesült.

Ujabb jelentés a szerencsétlenség okáról elmondja hogy a villámvonat hatalmas hóvihárba került és kiskilott. Négy kocsija az Ohio folyóba zuhant, ahol csaknem teljesen elmerült a jeges vízben. Eddig három halottról és több mint harminc sebesültől tudnak.

A visszacsatolt területekre is kiterjesztették a zsidótörvény földbirtokpolitikai rendelkezéseit

Budapestről jelentik: (MTI) A Budapesti Közlöny legújabb száma közli a kormány rendeletét, amely a Magyar Szent Koronához visszacsatolt keletmagyarországi és erdélyi országrészekre a második zsidótörvény földbirtokpolitikai rendszerét kiterjeszti. A rendelet hatálya alá eső személyek földbirtokait, illetve mezőgazdasági ingatlanjaikat a terület hely szerinti illetékes községi előljárásnál legkésőbb április hó 30-áig tartoznak bejelenteni. A rendelet a különleges erdélyi viszonyokra való tekintettel az átrendezéssel kapcsolatos kérdésekben kimondja, hogy a haszonbérleti celtá kijelölt mezőgazdasági ingatlanokat akkor is birtokba lehet venni, ha a tulajdonos panasszal él a birtokbavétel szemben. Az átengedett mezőgazdasági ingatlanok ellenértékének megállapításán függetlenül a visszacsatolt területen eddig alkalmazott értékmegállapításoktól.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGYVÁRAL,
SZILAGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETESI ARAK: Egész évre 30,
félre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.

Kéziratokat nem őrünk meg es nem
adunk vissza

A Tuberkulózis Elleni Országos Szövetség készönel a sajtónak. Budapestről jelentik: (MOT) A Tuberkulózis Elleni Országos Szövetség Elnöksége felkérte a Magyar Országos Tudósítót, hogy a Szövetség köszönetét tolmácsolja a fővárosi és vidéki lapoknak, melyek a szövetség munkájában résztvettek. A sajtó önzetlenül állt a tudósvész elleni harbu szolgálatába. Kéri, hogy a sajtó segítségével elért eredmény megtartása es továbbfejlesztése érdekében a jövőben sem vonja meg támogatását.

ISMÉT CSÖKKENTIK A KE. NYÉRADAGOT FRANCIAORSZÁGBAN. Párizsból jelentik (MTI): Hír szerint Franciaországban a közeljövőben kénytelenek lesznek a kenyéradagokat ismét leszállítani. *De Brinon kijelentette,* hogy Franciaországnak sürgős szüksége van olyan nyersanyagokra, amelyekkel eddig főként tengerentúlról hozott be. Legsürgősebben kenyér- és olaj-magvakra van szükség. Közölte De Brinon azt is, hogy készülöben van egy rendelet, amely a jövőben 16 különböző foglalkozási ág gyakorlásától eltiltja a zsidókat.

Ilyen „magyar hetet” is rendeznek! Egyik bázeli nagy napilapban volt olvasható a mult heten egy érdekes hírecske. A „Hotel Touring hirdette a bázeli újságban, hogy „magyar hetet” rendez, amennyiben a konyhaművészet „kiválósága” Egmann Oszkár személyesen főzi a magyar héten a gulyást, halászlét es a turós-csuszát. Lehet, ez a furcsa „magyar hét” sok, derék bázeli polgárt megfőzött a halászlével, de hogy a kitűnő szakács magyar volna abban kételkedni merünk. Egmann is, Oszkár is... hm... hm...

A VENDEGLÁTÓ iparosok részére a cukorelosztás megkezdődött. Titkári Hivatal.

HUSZONHÉT EMBERÁLDOZATOT KÖVETELT A SZÉLVIAHAR. Grandforkból jelentik (Reuter) Észak Dakotában es Minnesotában vasárnap hirtelen támadt szélvihar legalább 27 ember életébe került. Megrongálta a fáveszélő vezetéket es nagy kárt okozott. A szél sebessége néha elérte az óránkénti 135 kilométert.

Titulescu halálos beteg. (Mai Nap) Bukarestből jelentik: Ideérkezett hírek szerint Titulescu volt román külügyminiszter Cannesban halálos betegen fekszik. Már régen a tóban szenved es állapota az utóbbi időben erősen romlott. Tegnap újabb rohamot kapott, amely életét a legnagyobb mértékben veszélyeztette. Feleségét táviratilag Svájcából idehívták.

* **Butoraink** országos hírnevének titka: megbízható minőség, olcsó árak, izléses forma „Arta” butorcsarnok Nagyvárad, Pannonia szálló mellett.

MEGGYILKOLTAK ES KIRABOLTAK EGY ZÁGRÁBI DUSGAZDAG FÖLDBIRTOKOST. Zágrárból jelenti a Bud. Tud. Megdöbentő rablógylkosság történt vasárnapra virradólag Zágráb középpontjában a gróf Jellasich-palotában. Az egyik bezárt szobában meggylkoltan találták *Freudenreich* Fedor gazdag földbirtokost, a zágrábi társadalmi élet egyik ismert tagját. A rablógylkosságot úgy fedezték fel, hogy az egyik lakás takarítónője a ház falán kulcsomót vett észre, amely *Freudenreich* lakásába való volt. A rendőri bizottság megállapította, hogy a földbirtokos az éjjel gépkocsin tért haza egyik környékbeli helységből, egy ismeretlen emberrel. Valószínű, hogy ez az ember, volt a tettes, aki előre elkészített késsel leszúrta es fel-darabolta az áldozatot. A lakásból nagyértékű ékszer es pénz hiányzik.

Zsákok vigyenek a vetőmagigénylők A városgazdasági ügyosztály értesíti mindazokat, akik tavaszi vetőmagvakat igényeltek, hogy az igények mennyiségnek megfelelő, jó állapotban levő zsákokat március 19. déli 12 óraig a városmajorban (tűzoltó lakanya) Mönus Ernő városgazdánál adják át, mert a vetőmag ömlesztve fog érkezni. A vetőmag felszállítását es a vasutól való befuvarozását az igénylők tartoznak végrehajtani. E célból naponta érdeklődjenek a gazdasági ügyosztálynál a vetőmagvak megérkezése iránt.

NEGYES IKREK KERESZTAPASÁGÁT VÁLLALTA A FÜHRER. Berlinből jelentik (NTI): A német véderő vasárnapi kivánsághangversenyén bejelentették, hogy egy örvezető feleségének négyes ikrei születtek. A keresztapaságot a Führer vállalta.

Megdöbentő gyermekgyilkosság Szolnokon. Szolnokról jelentik: (MTI) T a k á c s Róza 21 éves leánynak gyermeke született. A fiatal anya édesanyja fenyegetésére megfojtotta a gyermekét. A gyermek holttestét azután a kemencébe vetették. Az elvetemült nagyanyát es a szerencsétlen leányanyát a csendőrség letartóztatta es bekísérte a szolnoki ügyvézug fogházába.

HÁROM KÖLTŐ NAGYVÁRADON. A mai magyar népi lyra három markáns képviselője: *Gelléri Vilmos, Sértő Kálmán es Sinka István erdélyi körútra indultak, hogy bemutakozzanak Erdély közönségének is. A költők Nagyváradon is megrendezik iradalmi estjüket március 28-án, amely bizonyítvány nagy sikerrel zajlik le.*

Orvosi hír. Dr Kiss Zoltán Hitler Adolf u. 11. szám alatt megnyitotta fogszakorvosi rendelőjét. Rendel délelőtt 9—11-ig es délután 3—6-ig.

Új bélyegsorozatot bocsát ki a posta. Budapestről jelentik: A kereskedelemügyi miniszter a Horthy Miklós nemzeti repülőalap támogatására 100 százalékos felárral március 24-én 6, 10, 20 es 32 filléres címletekből álló 200.000 bélyegsorozatot bocsát forgalomba. A bélyegok csak sorozatban árusíthatók. A teljes sorozat eladási ára 136 fillér. A sorozatot valamennyi kincstári posta árusítja.

Temetés. Özv. Dittert Edéna szül. Balogh Julianna 64 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor volt a Haller kápolnából. (Erdélyi „Concordia”.)

Özv. Dittert Edéna Balogh Julia halála. A nagyváradai Római Katolikus Növédő Egyesületnek nagy gyászja van. Hosszu, kínos szenvedés után, pénteken elhunyt Dittert Ede műszaki tanácsos özvegye Balogh Julia, aki 1922 óta vezette a Leányotthon a legnagyobb körültekintéssel es lelkiismeretességgel. A mélyen vallásos lelkületű es minden körülmények között igaz magyar asszony temetése vasárnap délután 3 órakor volt a Haller-kápol-

nából, a római katolikus egyház szertartása szerint. Konorsókat könnyes szemmel állták körül es virágok özönével árasztották el a Növédő Egyesület tagjai, valamint az elhunyt hozzátartozói es tisztelői. Dittert Edéna halála városszerzte őszinte nély részvétet keltett.

Ebzárlat. A város polgármestere hivatala 90 napos ebzárlatot rendelt el. Ez idő alatt a városban csak szájkossárral ellátott ebek vezethetők.

SZINHÁZ

Ünnepi előadás az árvízkarosultak javára

A Szigligeti Színházban kedden este ünnepi előadás lesz az árvízkarosultak javára es ekkor *Kodolányi János „Földindulás”* című drámáját adják elő. Erre az előadásra dr *Hlatky Endre* főispán es dr *Soós István* polgármester aláírásával meghívókat bocsátottak ki, amelyben az árvízkarosultakon való segítség emberbaráti es testvéri kötelességet hangsúlyozva, hívják meg a város közönségét.

Az előadás jövedelmének 50 százalékat az árvízkarosultak javára ajánlotta fel a színház igazgatósága.

A János vitéz díszelőadása

Szombáton este a nemzeti ünnep alkalmával Kacsóh Pongrác örökszék János vitézét elevenítette fel a színház, a két főszerepben Dayka Margittal es D. Kovács Józseffel. A szárad első éveiben Kukorica Jánost primadonnának játszották es nagy nehezen tudtak lemondani erről az illuziórontásról. János vitéz férfias, dallás figurája mégis jobban illik férfi színészre es ezt bebizonyította a várad előadásán szombat este D. Kovács József is, aki Petőfi híros alakját élettel, erővel es ahol kellett, a nép fiának szerelmes ellágyulásával teltette es a sikert, amelyet aratott teljes egészében kiérdemelte.

Dayka Margit Iluskája nagy megéltetés volt. Tudtuk hogy Dayka művészi ábrázolás skálája sznes es gazdag, mégis a Csavargólány es a Valók franciásan gaminos vidám alakjai után az Iluskába átvitt drámai erő, édes naivitás es az üldözött kis mostohaleány elesettsége olyan művészi megjelenést nyert Dayka alakításában, ami a legnagyobb színészi teljesítményt jelentette. A közönség is hálával, szeretettel ünnepelte egész este.

A többiek közül T. Pogány Janka híres gonosz mostohája, Molnár Iván Bagója, Horváth Mici francia királykisasszonya es Nagy Feri kacagtató francia királya aratott sikert. A zenekart Szatmáry Endre vezényelte lendületesen. A színházat zsufolásig teltette az elegáns közönség. (—)a

A színházi iroda közleményei:

— **Tisztesseges Anna** — operett filléres helyaru előadásban. Hétfőn este lesz. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

— **Kedden este az árvízkarosultak felsegélyezésére díszelőadás: színrekerül: Földindulás** című színmű. A Kormányszó Ur öfóméltósága az árvízkarosultak felsegélyezésére országos gyűj-

tést rendelt el. A hajbajutott testvéreink megsegítésére a színház kedden este ünnepi díszelőadást rendez, amelyen bemutatásra kerül *Kodolányi János* óriási sikerű színműve, a *Földindulás*. Minthogy az árvízkarosultakon való segítség emberbaráti kötelesség, a fenti előadásra mindenkinek kötelessége eljönni. A helyárak rendesek.

— **A világhírű Hungária balett nagyvárad vendégjátéka.** London, Párizs, Róma, Bécs, Madrid, Budapest után végre hozzánk is eljön szerda este a világhírű Hungária balett, amelyet óriási áldozatok árán sikerült a színház igazgatóságának egy esti vendégjátékra megnyerni es a nem mindennapi attrakciót. A Hungária balett ma Európa egyik legkiválóbb tancegyüttese, amely világraszóló sikereket mellet minden fővárosban vendég szerepel. Nagyvárad fellépésük iránt az érdeklődés óriási es az előjelekből ítélve, a zsufolt közönség felejtethetetlen est emlékével fog távozni a színházból. — A Hungária balett műsora világvárosi! A toalettek csodások, ami külön meglepetése lesz az estnek. A szerda esti vendégjátékra a helyárak mérsékelten felemeltek, amelyre jegyek már válthatók a színház elővételi pénztáránál. Erre az előadásra semminemű kedvezményes vagy szelvényjegyek nem érvényesek.

Heti műsor:

Hétfő este háromnegyed 8 órakor filléres helyárakkal: **Tisztesseges Anna**. Operett újdonság. Helyárak: 30 fillértől 120 fillérig.

Kedd este háromnegyed 8 órakor az árvízkarosultak felsegélyezésére ünnepi előadás. Színrekerül: **a Földindulás**. *Kodolányi János* színműve. Rendes helyárakkal.

Szerda este háromnegyed 8 órakor: **A világhírű Hungária balett**. Egy esti vendégjátéka. Közreműködik a balett teljes együttese. Teljes 2 es fél órási műsor. Világvárosi ruhák Ragyogó táncok. Mérsékelten emelt helyárakkal. Az évad szenzációja.

Csütörtökön filléres nap. Délután 4 órakor: **Tokaji aszu**, este háromnegyed 8 órakor: **Hajnalodik**. Mindkét előadásra helyárak 30 fillértől 120 fillérig. Péntektől Poór Lili vendégfelléptével: **Vihar az egyenlítőn**. Szenzációs trópusi történet.

— **A fenti előadásra jegyek elővételben már válthatók a színház elővételi pénztáránál.**

— **Jegyek a fenti előadásokra már válthatók a színház elővételi pénztáránál.**

Ami a virágnak a napfény,

az a SZÁRAZ ARCNAK a „STELLA” KRÉM

FARKAS-féle

kapható Farkas István „APOLLO” drogériájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/b

Kétféle cipőutalvány lesz

Április 1-ig szétosztják a piros és zöld utalványokat

Nagyvárad. Saját tud. Szombati számunkban már közöltük a lábbeli forgalmának szabályozására kiadott miniszteri rendeletet. — A rendelet részletezését mai számunkban hozzuk, hogy mindenki, a heti vásárra bejött vidékiek is pontos tájékoztatást kapjanak a fontos rendeletéről.

A rendelkezések értelmében bőrtalpu lábbelinek kell tekinteni minden olyan csizmát, cipőt, papucsot, szandált, amelynek bőrből készült talpa van. Talpbőr alatt értendő mindennemű talpszerűen kikészített bőr. Kétséges esetben a bőripari bizottság dönti el, hogy a kérdéses lábbelinek, vagy a talpat bőrtalpnak kell tekinteni.

A 23 számnál kisebb bőrtalpu gyermekcipőket ezután is szabadon lehet árusítani.

Az iparos lábbeli javítást, amennyiben talpbőr nem szükséges hozzá, szabadon készíthet. Előzetes mérték után új lábbelit az iparos csak piros színű utalvány alapján készíthet. Fejelést és talpalást szintén csak piros színű utalvány alapján végezhet és ehhez csak az utalványon feltüntetett mennyiségű talpbőrt használhatja fel. A nem mérték után készített lábbelit a kereskedő csak zöld színű utalvány alapján szolgáltathatja ki. A zöldszínű utalvány egy pár lábbeli vásárlására jogosít.

A kereskedő köteles a lábbelit a feltüntetett minőségben és megállapított áron és feltételek mellett kiszolgáltatni.

Piros utalvány cipőjavításra, zöld utalvány vásárlásra

Az utalványt a fogyasztó részére az illetékes polgármester, illetve előjáró adja ki. Az utalványokért 20, illetve 50 fillér kiállítási díjat kell befizetni.

A fogyasztó a piros utalványt az iparosnál, a zöld utalványt az iparosnál vagy kereskedőnél válthatja be. A piros színű utalványt csak annak a törvényhatóságnak szabad beváltani, ahol kiállították. A zöldszínű utalványt az ország egész területén szabad beváltani. Az utalványt a fogyasztó csak a kiállítást követő hónap első és utolsó napja között válthatja be. Az utalványt nem szabad átruházni.

Az iparos a talpbőrt piros színű utalványért és csak talpbőrkereskedőtől szerezhet be. A talpbőrkereskedő csak az elosztó talpbőrkereskedőtől piros színű utalványért és az azon feltüntetett mennyiségben szerezheti be. Iparos és kereskedő lábbelit kereskedőtől vagy iparostól csak zöldszínű utalvány ellenében szerezhet be.

A zöldszínű utalvány csak egy pár lábbeli beszerzésére jogosít. A büntető eljárás során elkobzott lábbelit az iparos vagy kereskedő hatósági árverésen utalvány nélkül is vásárolhatja.

Az elosztó talpbőrkereskedő talpbőrt csak a talpbőrkészítő iparos beszerzési engedéllyel, az engedélyen feltüntetett mennyiségben szerezheti be.

A cipőkészletek bejelentése

Az elosztó talpbőrkereskedő köte-

les a beváltott piros színű utalványokat a következő hónap nyolcadikáig, a törvényhatóság első tisztviselőjének benyújtani. Az iparos és kereskedő köteles a rendelet hatálybalépésének idején meglévő lábbelikészletét bejelenteni az erre a célra rendszeresített nyomtatványon március hó 21-ig. Az iparosok kötelesek minden május, július és szeptember hónapban a zöldszínű utalvány lábbeli mennyiségét a következő hónap 8-ik napjáig az illetékes polgármesternek, illetőleg előjáróságnak bejelenteni.

A jelen rendelet hatálybalépése előtt az iparos a fogyasztó által megrendelt lábbelit a rendelet hatálybalépésekor meglévő talpbőrkészletből elkészítheti és 1941 március 21-ik napjáig utalvány nélkül is kiszolgáltathatja. A hatóságok az utalványokat

április 1-ike előtt nem kötelesek kiállítani.

Súlyos büntetések kihágás esetén

Aki kihágást követ el, amennyiben a cselekmény súlyosabb elbírálás alá nem esik 2 hónap, háboru idején hat hónapi elzárással büntethető. Az a talpbőrkészítő iparos, valamint kereskedő és fogyasztó, aki a jelen rendeletben foglalt rendelkezések valamelyikét megszegi vagy kijátsza.

A pénzbüntetés legmagasabb mértéke 8.000 pengő. Olyan esetekben pedig, amikor megállapítható annak a nyereségnek mennyisége, amelyet a kihágás elkövetője a cselekménnyel illetéktelenül elért, 3.000 pengőnek a megállapított nyereségen kívül, kétszerese számítható fel.

Gyökeres fejlesztésre vár a nagyváradai szakipari oktatás

A békebeli 2800 növendék helyett csak 754 növendéke van a szakiparoskolának

Nagyvárad. Saját tud. Féléve múlt, hogy Nagyvárad visszatérhetett az anyaországhoz, itt az ideje, hogy szótnezzünk a váradai iskolákban: hol mennyire haladt a tanítás és milyen fejlesztésre van szükség az egyes intézetekben, hogy a mai céloknak valóban meg is felelhessenek? Elsőnek a nagyváradai szakipari tanonciskolát kerestem fel. Miért épp ezt? Csak azért, mert olyan gyakran halljuk, hogy a keresztyény magyar ifjúságnak a kereskedelmi és ipari pályán kell elhelyezkednie, hogy érthető ha érdekel a szakipari tanonciskolának az idei éve.

Ez a nagyfontosságú iskola azonban a legtöbb képzett szakmunka az életbe kerül, még ma is a Sztaroveszky-utcán, egy régi, roskatag házban van elhelyezve. A háború előtti éveekben 2800 növendéke volt ennek az iskolának, a román megszállás alatt, — amikor tüzzel-vassal igyekeztek ezt a tanintézetet is regáti nivóra tüllestzeni; le — ezer körül volt a növendékek száma most pedig, ebben a tanévben mindössze 754 növendék van.

Ennek az átmeneti állapotnak több oka is van. Az első az, hogy a magyar tanulóknak az a része, akiket a románok kiszorítottak az intézetből, a felszabadulás után visszatértek a középiskolákba; a zsidók nagy része pedig nem megy most — érthető okokból — ipari pályára, ezen a pályán pedig csak abból lesz jó mester, aki végigjárta a tanonciskolától kezdve a szakiskolákat.

A szakipari tanoncoktatást a múltban a városok tartották fent, ezt az állapotot azonban a románok megszüntették és a szakipariszkolákat államosították. A felszabadulás után egyelőre a magyar állam vette kezelésbe ezeket a szakiskolákat is.

Amikor a bécsi döntés köztudomossá vá vált, Mikes Ödön festőművész, a szakipari tanonciskola régi tanára — aki a románok évekkel ezelőtti nyugdíjaztak, nyomban megjelent az iskolában és átvette azt a románoktól. Mikes Ödön erélyes fellépésének köszönhető, hogy az iskola minden érteke, teljes felszerelése megmaradt.

Az ősszel megindult tanévben 442 magyar, 113 román, 6 német, 1 szlovák és 192 zsidó tanuló iratkozott be, a románok közül aztán kimaradt 20—25 növendék.

A tantestület a békeidőben főhivatásukból állt s mellettük néhány óradó tanár működött. A magyar főhivatású tanerők a román megszállás alatt lassanként nyugdíjba kerültek, vagy elhaltak. Jelenleg a szakipari tanonciskola élén — mint jeleztük — Mikes Ödön igazgató áll, aki nagy szaktudással, rátermettséggel vezeti az iskolát. Mellette csak óradó tanerők tanítanak, főhivatású tanárt még egyet sem neveztek ki ehhez az iskolához, de ennek dacára a felszabadulás óta az iskola szelleme nemcsak magyarra lett, de a növendékekre is olyan hatással van, hogy soha eddig nem tapasztalt haladást mutatnak. A vallásérkölcsei és a hazafias nevelés lépést tart a szakiskolában a szakismeretek sajátításával.

Értekes eredmény az is, hogy bár a növendékek nagy része ez év elején alig tudott magyarul, olvasni, írni pedig egyáltalában nem tudtak ma már folyékonyan tudják a magyar nyelvet írásban is.

Azonban az iskola elhelyezése egyáltalában nem megfelelő. Nincs egyetlen rajzterem sem ebben az avatag épületben, nincs egy nagy terem kiállítási tetermről nem is szólva. A tantermek kicsik és sötétek, rosszul fűthetőek, még a szellőztetésük is kifogásolható. Elsőrendű közérdek volna ennek a nagyfontosságú, népes iskolának a mielőbbi elhelyezése a románok által, elkezdett, de be nem fejezett három emeletes iparoktatási palotában. Ez a hatalmas épület könnyen befogadhatná nemcsak a szakipari tanonciskolát, hanem az otthont, sőt a többi hasonló szakiskolát is. Ezzel az elhelyezéssel nemcsak az iskolák ügye nyerne megoldást, hanem igen sok munkaalkalom is kínálkoznék az építőipari munkásság számára. Itt van a tavasz kezdjük meg a félbenmaradt épület befejezését minél előbb.

(H. Ö.)

Életbelép az új városi vigalmi adó

Nagyvárad thj. város fogyasztási adóhivatala a következő felhívást bocsátotta ki: A m. kir. Belügyminiszter Ur a 7800—1941 M. E. sz. r. 27 paragrafus 9 pontjában foglalt felhatalmazás alapján a visszacsotolt keleti és erdélyi területeken m. kir. Pénzügyminiszter Urral egyetértőleg összeállított vigalmi adó szabályzat életbeléptetését rendelte el az 1941 év március 1-től kezdődő hatállyal.

A városi javadalmi hivatal felhívja enél fogva mindazokat: a) akik a város területén hatósági engedély alá eső bármiféle előadást (színház, mozi, varieté, hangverseny, szavalat, stb.) rendeznek, b) mulató helyet, c) táncvigalmat, zenés kávéházat, vendéglőt, korosmát tartanak (vezetnek), d) bármiféle versenyt (lóverseny, sportmérkőzések, teke, box, labdarugás, vívás stb.) rendeznek, e) kiállítást rendeznek, f) akiknek kávéházi, vendéglő, korosma, vagy egyesületi helyiségeiben (kaszinó, kör, klub, társulat) kártya, dominó, biliárd, vagy tombola játékkal szórakoznak, a vigalmi adó fizetésére kötelezettek nyilvántartásába való felvétel véget a városi javadalmi hivatalban — Városháza, földszint 10. sz. ajtó — a f. é. március 20-ig bezárólag jelenjenek meg.

A javadalmi hivatal minden jelentkezőről 2 pl. vigalmi adó bejelentési lapot állít ki, melynek másodpéldánya a bejelentés megtörténtének igazolására a bejelentést teljesítő adózónál marad megőrzés végett.

Azok, akik azután esnek az a)–f) pontok alapján bejelentési kötelezettség alá, — a vállalkozás megkezdése, illetve az adóköteles vigalom előtt legalább 8 nappal tartoznak bejelentési kötelezettségüknek eleget tenni. A bejelentés elmulasztása a Közadók Kezelésére vonatkozó Hivatalos Összeállítás 108. paragrafus 1. pontja, illetve a 18400—1928. P. M. számú rendelet 6. paragrafus 1. pontja alapján 100 pengőig terjedő pénzbírsággal büntethető.

Nagyvárad, 1941. március 13.

Nagyvárad thj. város fogyasztási adóhivatala.

Rendkívüli családi segélyben részesülnek a fegyvergyakorlatra behívottak rászoruló hozzátartozói

A Budapesti Közlöny legújabb száma nagyfontosságú rendeletet közöl a visszacsotolt területeken fegyvergyakorlatra bevonult legénységi állományú egyének családtagjainak (hozzátartozóinak) rendkívüli családi segélyére vonatkozólag. Kimondja a rendelet, hogy a rendkívüli segélyben csak az a család részesülhet amely erre rászorult és a rászorultságot nem lehet megállapítani, ha a család közvetőlegesen számított jövedelme kis- és nagyközségekben a 60 pengőt meghaladja. A segély összege feleség-nél havi 12 pengő, más hozzátartozó után 10 pengő. A segélyt kérvényezni kell és a névjegyzéket soron kívül kell a községi előjáróságnak, illetve polgármesternek összeállítani és az illetékes katonai parancsnoksághoz juttatni, hogy a segély azonnal folyósítható legyen.

SPORT

Győztek az esélyesek a Nemzeti Bajnokságban

Vasárnap igen érdekes és izgalmas fordulót bonyolítottak le a Nemzeti Bajnokság első osztályában. A főlegnyesen vezető Ferencváros nehezen bár, de legyőzte a WMFC-t s így megtartotta a pontos előnyét az Elektromos ellen szintén győztes Újpest előtt. A harmadik helyezett Diósgyőr leadott egy pontot Szolnokon, de így is őrzi pozícióját. A negyedik helyre a Diósgyőrtől rabolt ponttal a Szolnok került s így helyet cserélt a WMFC-vel, amelyik veresége folytán egy hellyel lejjebb csúszott, ahol azonban Tokod veszélyeztetett. A 6., 7., 8. és 9. helyezettek vereségük elelnére is megtartották helyezéseiket, de a helyzetek igen erősen a nyomukba fejlődtek. Ez egyébként a forduló meglepetése, hogy a Gamma, Kispest és a

Beszékt két-két pontot szerzett s így a 7. helyezett Szegedet csak 3 pont választja el a 12. helyezett Beszéktől. Igen erősen tömörült a mezőny s így nem lehet tudni, hogy melyik csapat lesz a harmadik kieső. A két utolsó helyezett küzdelméből a Törekvés került ki győztesen s a Haladás most már csak jobb gólarányával — utolsó előtti.

A forduló részletes eredményei egyébként a következők:

Ferencváros—WMFC 3:2 (2:2).

Újpest—Elektromos 5:1 (4:1).

Szolnok—DiMAVAG 0:0.
Kispest—Szeged 2:0 (1:0).
Beszékt—Sal BTC 5:1 (3:0).
Gamma—Tokod 1:0 (0:0).
Törekvés—Haladás 2:1 (2:1).

A bajnokság állása táblázatban most így fest:

1. Ferencváros	17	14	2	1	65:28	30
2. Újpest	17	11	2	4	52:36	24
3. DiMAVAG	17	9	4	4	49:38	22
4. Szolnok	17	8	3	6	34:33	19
5. WMFC	17	5	8	4	40:32	18
6. Tokod	17	7	4	6	31:38	18
7. Szeged	17	6	4	7	27:31	16
8. Elektromos	17	7	1	9	32:31	15
9. Sal BTC	17	5	5	7	30:35	15
10. Gamma	17	6	2	9	32:37	14
11. Kispest	17	5	4	8	34:40	14
12. Beszékt	17	5	3	9	34:38	13
13. Haladás	17	3	4	10	24:44	10
14. Törekvés	17	4	2	11	26:49	10

NAC—Törekvés 5:0 (2:0)

Biztosan győztek a zöld-fehérek a helyi rangadón

Tegnap délután mintegy 2000 főnyi közönség jelenlétében bonyolították le az erzsébetligeti pályán a helyi rangadót, a NAC—Törekvés összecsapást. A nagy érdeklődéssel várt összecsapás, vagy ahogy nevezik az „örök derby” a papirformának megfelelően a zöld-fehérek biztos győzelmével végződött.

Délután 3 órakor a kolozsvári Manon szipjelére így sorakoztak fel a csapatok: NAC: Várdai — Sebők, Molnár — Krausz, Juhász, Deményi — Kovács II, Kovács I, Sárvári, Bodola, Haláti. Törekvés: Hittner — Rocsk, Kovács — Nagy, Kiss, Smlivits — Gózner Miskó, Balk, Lukács, Horvát.

A NAC szélől támogatva indítja az első támadást, de a csatárok elvették a kaput. A 3. percben Moskó és Balk összjáték után utóbbi jó helyzetből kapásból mellé célzó. Az 5. perc azonban már eredményt hoz. Sárvári magasan felugorva Kovács I. elé fejt, aki szélőjét szökteti, Kovács II. átverekszik magát a védőkön és két lépésről a hálóba vágja a labdát (1:0).

A gól felrázza a piros-fekete fiukat. Gózner veszedelmes támadást vezet, de Molnár nem szakad le róla és sarckra szereli. Mezőnyjáték következik, Bodola fölé löv majd Molnár és Balk összjáték. Mindkettőt a mentők kötik be. A 23. percben nagyszerűen kidolgozott akció újabb eredményt hoz. Kovács és Bodola gyönyörű adogatásokkal viszi előre a labdát, Kovács végül Haláti szökteti, akinek beadását Sárvári értékesíti. (2:0).

Mezőnyben szép dolgokat látunk a munkáscsapatból, de kapu előtt elvesztik a csatárok fejüket. A féldél vége felé már iskolázik a NAC Sárvári hátrahúzó löv kapura, de a lövés gyengén sikerül. Az utolsó percben a Törekvés veszélyeztet, Gózner lövését azonban Várdai felugorva fogja.

Szünet után a Törekvés támad ve-

szélyes helyzet alakul ki a várdainak vetődéssel kell közbelépnie s a 11-es táján fogja Gózner lövését. Kovács és Bodola akciója ismét veszélyesnek ígérkezik, de a lövés a léceről kipattan. Gózner elszalad, bombája kapu mellett süvít el. A 15. perctől kezdve egy látszik mintha a Törekvés elkészült volna erejével. Erősen szorongat a NAC s a 23. percben Krausz messziről kapu elé ivel. Haláti átad Kovácsnak, aki közről góloz (3:0). Két perc múlva esik a naplegszebb góljá, Kovács II. közre ad, Bodola mintegy 25 méterről váratlanul kapásból vágja kapura s a lövés mintha zsinóron húznák, vágódik a felső sarokba (4:0). Szörvénysan támad a Törekvés is, de a csatárok igen bizonytalanok, nem képesek tartani a labdát. A 44. percben Bodola 2 lépésről beállítja a végeredményt.

A NAC csapata a győzelmét feltétlenül megérdemelte. Minden csapatszében jobb volt ellenfelénél. A mezőny

legjobbja Krausz volt. Később még a két romboló hátvéd is. A Törekvés igyekezett, de csatáraitól hiányzik a gólképesség. A munkáscsapat legjobb embere Gózner volt, de Kovács hátvéd is nagyszerű teljesítményt nyújtott.

Általában megállapítható volt, hogy a NAC belső harmas, a válogatottra való tekintettel, kimélte magát.

Rövid sporthírek

Tegnap nap folyamán három került bajnoki mérkőzést bonyolítottak le a városban.

A Rhédeykertben délelőtt a Nagyszalontai SC—MAV-mérkőzés 3:3 arányú döntetlennel végződött. A mérkőzést vezető dr. Sály László tapasztatlansága miatt a találkozót majdnem botrányba fűlt.

Az erzsébetligeti pályán délelőtt a NAC II. 5:1 (0:1) arányban győzött a Kolping felett. Játékvezető Barta volt. A gólokat Mihók (3), Kriszta és Rác, illetve Szűcs szerezte. Délután a NAC—Törekvés-mérkőzés előtt az Elektromos—Vasas mérkőzést bonyolították le Fábián játékvezetése mellett. Győzött az Elektromos 6:3 (3:0) arányban.

Kolozsvár: A most megalakult egyetemi csapat, a KEAC 1:0 arányban legyőzte a szegedi egyetemisták csapatát, az SzEAC-ot.

RÁDIÓ

KEDD, MÁRCIUS 18.
Budapest I.

6.40 Ebreszló. Torna.
7.00 Hírek. — Közlemények. — Étrend hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 „Apróságok nagy emberek életéből.” Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárás-jelentés.
12.10 Balalajka-zenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 A József nádor 2. honvédegyezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Arfolyambírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Buttola Ede tánczenekara.
15.40 „Mit főzünk.” Háziasszonyok beszélgetnek.
16.10 „Gyermekdélután.”
16.45 Időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 „Mindnyájunk gondjai.” A közéleti szolgálat közleményei.
17.35 Hanglemezek.
18.00 „Mezőkövesd népművészete.” Dala József előadása.
18.30 Perti Pali cigányzenekara.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Hanglemezek.
19.45 Közvetítés a Fővárosi Operettzínházról.
Az I. zóna után kb.
21.10 Hírek.
22.30 Hírek.
Az előadás után
23 órakor hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

KEDD, MÁRCIUS 18.
Budapest II.

17.30 Ruszin hallgatóinknak.
18.30 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrlője.
19.00 A Magyarországi Munkásdalgyűlés Szövetsége képviselőitében a Magyarországi Vas- és Fém munkások Központi Szövetsége Dalárdája. Vezényel Endre Béla.
19.30 Francia nyelvoktatás. Garzó Miklós dr. előadása.
20.00 Hírek.
20.10 Dr. Debreczeni Sándorné magyar nótákat zongorázik.
20.30 Mikor az énekes lemond.” Itta Tótvölgyi Elemér dr. Felolvasás.
21.00 Hanglemezek.

35 perc Kolozsvár
70 perc Budapest
85 perc Marosvásárhely repülőgéppel.
A Magyar Légiforgalmi r. t.
Járatai télen is közlekednek.
Felvilágosítás: Rákóczi ut. 10. sz.
Telefon: 11-17

Teljes Latin-Magyar

Misszále

(16×11 cm., 1488 oldal.)
Egészvásonkötés, vörösmetszés 8'40 P, bőrkötésben, vörösmetszés 16 P

Kapható könyvosztályunknál.

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Különféle

Nagyváradon bérbeadó pekséget keresek. Békéscsaba. Hajnal u. 15. szám. Zacharie György. 65

Adás-vétel

Aranyat, ezüstöt, ékszeret magas áron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut. 8. 545

Steyer 55. 16.000 kilométert futott prima gumikkal eladó. Dr. Bárdos Endre. Földes. 69

Könnyű hajtókocsi kétszemélyes, fekete, bőrfedélű inasüléssel, alig használt eladó. Megtekinthető volt Racz János utca 31. 70

Hálósiba, konyhabutor eladó. Vö. rösmary (volt Kórház) utca 37. 68

TELLUS óra

megbízható!!!

Kérjen vásárlásnál

TELLUS órát

Szép faragott ebédő darabonként is, szalon tükör, divány, fotelék, csillárok, rádió, orvosi könyvek olcsón eladók. Hitler u. 22. Megnézhető 4—félt 7-ig. 67

Egy nagyobb konyhai tűzhely eladó. Frenzel, Szent János u. 48. 66

Eladó 4x1 szobás, konyhás, speizos ház hater pengőért, több kisebb házak és szőlők. Tatiné. Szilgelyi utca 12. második ajtó. 62

Aranyat, magas áron veszek. Órák, ékszeret javítok. Gyenge István ékszerész. Rákóczi u. 19. 753

Lakás

Elegáns utcai butorozott szoba kiadó. Csengeri u. 2. 14

Három szobás, modern utcai lakás kiadó. Lukács György utca 40. 44

4 vagy 5 szobás lakást, lehetőleg családi házat keresek belterületen azonnalra vagy május 1-re. Ajánlatok: M. kir. tiszt. főorvosnak. Madách u. 2. 43

Állást nyec

Keresünk jól gépirni tudó gyakornokot, érettségi bizonyítványt nem kívánunk. Irásheli ajánlatokat Nagyvárad Postafiók 169-re. 64

Állást keres

Házvezetőnének, főzőnének, betegápolónének, vagy gyermek mellé ajánlunk, fiatal özvegyasszony. Cimeket kiadóra kér. 61

Kiadótulajdonos:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád
Kiadás kiadó: Dr. Scheffler Ferenc, a Szent László-nyomda igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. környomógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső utca 3. szám